

Kunnanhallitus

Aika 31.8.2026 klo 17:00 - 18:47

Paikka Alapitkän koulu

Päätöksentekotapa Varsinainen kokous

Käsitellyt asiat

Asia	Otsikko	Sivu
§ 162	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
§ 163	Pöytäkirjantarkastajien valinta	4
§ 164	Talousarvioraami vuodelle 2027	5
§ 165	Kannanotto yhteisen ympäristöterveydenhuollon yksikön suunnittelun aloittamiseen	8
§ 166	Lausunto Väyläviraston ohjelmakokonaisuudesta	10
§ 167	Ylä-Savon yhteiset hallitusohjelmataavoitteet 2027	13
§ 168	Edunvalvontaohjelman tarkistus	15
§ 169	Valtuustoaloite Suomen suurin maitolaituri Lapinlahdelle	20
§ 170	Ilmoitusasiat	22
§ 171	Ajankohtaiskatsaus ja muut asiat	23

Osallistujat

	Nimi	Klo	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Virranta Kari	puheenjohtaja	17:00 - 18:47	
	Ruotsalainen Terttu	varapuheenjohtaja	17:00 - 18:47	
	Koski Jarno	jäsen	17:00 - 18:47	
	Kuutsa Satu	jäsen	17:00 - 18:47	
	Rannio Jorma	jäsen	17:00 - 18:47	
	Rönkkö Jenni	jäsen	17:00 - 18:47	
	Paldanius Kaisa	jäsen	17:00 - 18:47	
	Savolainen Rauno	jäsen	17:00 - 18:47	
	Väänänen Harri	jäsen	17:00 - 18:47	

Muu	Kumpusalo-Vauhkonen Anne	valtuuston puheenjohtaja	17:00 - 18:35	
	Tikkanen Jarmo	valtuuston I varapuheenjohtaja I	17:00 - 18:47	
	Rissanen Minna	valtuuston II varapuheenjohtaja	17:00 - 18:15	
	Ulla Nikulainen	hallintojohtaja	17:00 - 18:47	
	Ruotsalainen Henri	kunnanjohtaja	17:00 - 18:47	

Allekirjoitukset

Kari Virranta
puheenjohtaja

Ulla Nikulainen
pöytäkirjanpitäjä

Käsitellyt asiat

§:t 162 - 171

Pöytäkirja tarkastettu

Lapinlahdella 1.9.2026

Jenni Rönkkö
pöytäkirjantarkastaja

Kaisa Paldanius
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävilläpito

Pöytäkirja on ollut yleisesti nähtävillä yleisessä tietoverkossa Lapinlahden kunnan verkkosivuilla.

Todistaa

Ulla Nikulainen
hallintojohtaja

LAPINLAHDEN KUNTA	PÖYTÄKIRJA	12/2026	3
-------------------	------------	---------	---

Kunnanhallitus	§ 162	31.8.2026
----------------	-------	-----------

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kunnanhallitus 31.8.2026 § 162

Kokouskutsu toimitetaan vähintään viisi (5) päivää ennen kokousta sähköpostin välityksellä kunnanhallituksen varsinaisille jäsenille ja valtuuston puheenjohtajille. Kokouskutsu ja esityslista julkaistaan kunnan luottamushenkilöiden verkkopalvelussa kohdassa: kunnanhallitus.

Kunnanhallituksen kokouksen kokouskutsu on lähetetty sähköisesti 26.8.2026. kunnanhallituksen puheenjohtajistolle ja jäsenille, valtuuston puheenjohtajistolle, esittelijälle ja pöytäkirjanpitäjälle.

Kokouskutsu, esityslista ja liitteet on tallennettu 26.8.2026 luottamushenkilöiden verkkopalveluun kohtaan: kunnanhallitus.

Päätösehdotus

Puheenjohtaja toteaa kunnanhallituksen kokouksen laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Puheenjohtaja totesi kunnanhallituksen kokouksen laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

LAPINLAHDEN KUNTA	PÖYTÄKIRJA	12/2026	4
-------------------	------------	---------	---

Kunnanhallitus	§ 163	31.8.2026
----------------	-------	-----------

Pöytäkirjantarkastajien valinta

Kunnanhallitus 31.8.2026 § 163

Päätösehdotus Tästä kokouksesta laadittavaa pöytäkirjaa tarkastamaan valitaan Kaisa Paldanius ja Jenni Rönkkö.

Pöytäkirja tarkastetaan kokouksen päätyttyä.

Päätös Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Kaisa Paldanius ja Jenni Rönkkö.

LAPINLAHDEN KUNTA	PÖYTÄKIRJA	12/2026	5
-------------------	------------	---------	---

Kunnanhallitus	§ 164	31.8.2026
----------------	-------	-----------

Talousarvioraami vuodelle 2027

Kunnanhallitus 31.8.2026 § 164

307/02.02.00/2026

Valmistelija

kunnanjohtaja Henri Ruotsalainen 040 488 3011, henri.ruotsalainen@lapinlahti.fi,
hallintojohtaja Ulla Nikulainen, 040 488 3211, ulla.nikulainen@lapinlahti.fi

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Talousarvion rakenteesta on säädetty, että talousarvion tulee sisältää käyttötalous- ja tuloslaskelmaosat sekä investointi- ja rahoitusosat.

Lapinlahden kunnan tilinpäätökset ovat olleet ylijäämässä vuosina 2023, 2024 ja 2025. Kunnan taseessa on kumulatiivista ylijäämää noin 3,0 miljoonaa euroa. Vuoden 2025 hyvä tulos mahdollisti 0,5 milj. euron purkuvarauksen ja 0,17 milj. euron investointivarauksen tekemisen uuden liikuntahallin rakentamista varten.

Toimintakuluissa on huomioitu palkankorotukset henkilöstökuluissa 2,8 %, sekä muut pienemmät tiedossa olevat kustannusten muutokset. Raamissa toimintakulut kasvavat 2,1% vuoden 2026 talousarviosta, vaikka työehtosopimuksen mukaiset palkankorotukset (1.4. lukien) ovat 2,8 % ja Suomen Pankin inflaatioennuste vuodelle 2026 on 2,4 %. Tämä siis tarkoittaa, että toimintakuluja edelleen hieman sopeutetaan suhteessa yleiseen kustannuskehitykseen.

Valtionosuudet laskevat tämän hetkisen ennusteen mukaan 485 000 euroa vuoden 2026 valtionosuuksista, millä on erittäin epäsuotuisa vaikutus raamiin. Valtionosuudet on ennakoitu Kuntaliiton ennakkotietojen mukaan. Valtionosuuksia päivitetään syksyn mittaan ja lopulliset päätökset vuoden 2027 valtionosuuksista saadaan vasta vuodenvaihteessa, mutta valtionosuuksien kehitys on ollut negatiivinen.

Näyttää, että kunnallis- tai kiinteistöveroprosentteihin ei ole tarve esittää muutoksia vuodelle 2027, mutta siitä päätetään erikseen myöhemmin.

Vuoden 2027 raami on noin 80 000 euroa ylijäämäinen. Investointiraamista päätetään erikseen seuraavassa kunnanhallituksen kokouksessa.

Talousarvioraami 2027

Osasto	TP2025	RAAMI 2026	TA 2026	TP ENN 26	RAAMI 2027	Muutos raami 26/TA 27
Hallinto*	-4 086 686 €	-4 815 000 €	-4 823 186 €	-4 800 000 €	-4 901 794 €	-78 608 €
Hyvinvointi	-1 304 226 €	-1 280 000 €	-1 304 226 €	-1 350 000 €	-1 377 000 €	-72 774 €
Sivistys	-14 719 359 €	-15 976 000 €	-15 630 083 €	-15 530 899 €	-15 841 517 €	-211 434 €
Tekninen	-710 530 €	-3 729 000 €	-3 919 518 €	-3 919 100 €	-4 097 482 €	-177 964 €
Yhteensä	-20 820 801 €	-25 800 000 €	-25 677 013 €	-25 599 999 €	-26 217 793 €	-540 780 €

	TP2025	TA 2026	TPE2026/7	Raami TA2027
Toimintatuotot	7 293 719	2 625 357	2 600 000	2 700 000
Valmistu omaan käyttöön		0	1	0
Toimintakulut	-28 117 128	-28 335 337	-28 200 000	-28 917 793
Toimintakate	-20 823 409	-25 709 980	-25 599 999	-26 217 793
Verotulot	19 733 357	20 614 000	20 643 000	21 356 000
kunnallisverot	15 246 374	15 964 000	15 989 000	16 303 000
yhteisöverot	1 654 481	1 710 000	1 760 000	2 159 000
kiinteistöverot	2 828 821	2 940 000	2 884 000	2 884 000
Kaivosvero	3 681		10 000	10 000
Valtionosuudet	6 081 966	5 750 459	5 852 554	5 367 568
Rahoitustulot ja -menot	1 070 186	1 580 000	1 640 000	1 680 000
Satunnaiset erät	0	0		0
Vuosikate	6 062 100	2 234 479	2 535 555	2 185 775
Poistot	-3 613 827	-2 200 000	-2 200 000	-2 100 000
Varausten muutos	-670 000	0	0	
Tilikauden yli/alijäämä	1 778 273	34 479	335 555	85 775

Aikataulu

Toimenpide	Vastuutaho	Määräaika
Talousarvion 2027 ja taloussuunnitelman 2028–2029 raamit ja laadintaohjeet	khall	khall kokous 31.8.
Talousarvion 2026 investointiraami	khall	khall kokous 21.9.
Viranhaltijan TA-ehdotukset, tekstit, tavoitteet ja investointiesitykset valmiit	jory	joryn kokous 26.10.
TA2026 käsittely lautakunnissa ja tytäryhtiöissä	ltk:t ja tytäryhtiöt	ltk:ien kokoukset, tytäryhtiöiden hallitukset 13.11. mennessä
Kunnanhallituksen ja luottamushenkilöiden talousarvioseminaari	poliittinen ohjaus	talousseminaari marraskuussa
TA2027 käsittely kunnanhallituksessa	khall	khall kokous 7.12.
TA2027 käsittely valtuustossa	kvalt	kvalt kokous 15.12.
Talousarvion täytäntöönpano-ohjeet	khall	31.1.2027 mennessä
Talousarvion käyttösuunnitelmat	ltk:t ja khall	28.2.2027 mennessä

LAPINLAHDEN KUNTA	PÖYTÄKIRJA	12/2026	7
--------------------------	-------------------	----------------	----------

Kunnanhallitus	§ 164	31.8.2026
----------------	-------	-----------

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää

antaa oheisen raamin ja aikataulun lautakunnille ja tytäryhtiöille vuoden 2027 talousarvion valmistelun pohjaksi.

Päätös

Kunnanhallitus päätti

antaa oheisen raamin ja aikataulun lautakunnille ja tytäryhtiöille vuoden 2027 talousarvion valmistelun pohjaksi.

LAPINLAHDEN KUNTA	PÖYTÄKIRJA	12/2026	8
-------------------	------------	---------	---

Kunnanhallitus	§ 165	31.8.2026
----------------	-------	-----------

Kannanotto yhteisen ympäristöterveydenhuollon yksikön suunnittelun aloittamiseen

Kunnanhallitus 31.8.2026 § 165

319/00.04.01/2026

Valmistelija

hallintojohtaja Ulla Nikulainen, 040 488 3211, ulla.nikulainen@lapinlahti.fi

Kuopion kaupunki toteutti Pohjois-Savon maakuntaliiton hankerahoituksella (Aikohanke) selvityshankkeen 15 Pohjois-Savon kunnan sekä Pieksämäen viranomaistoimintojen järjestämisestä. Pohjois-Savosta mukana olivat Ylä-Savoa lukuun ottamatta kaikki kunnat: Joroinen, Kaavi, Keitele, Kuopio, Lapinlahti, Leppävirta, Pielavesi, Rautalampi, Rautavaara, Siilinjärvi, Suonenjoki, Tervo, Tuusniemi, Varkaus ja Vesanto. Hankkeessa selvitettiin sitä, miten rakennusvalvonta, ympäristönsuojelu ja ympäristöterveydenhuolto olisi tarkoituksenmukaista järjestää tulevaisuudessa. Hankkeen tuloksista käytiin keskustelua viranhaltijoiden ja kuntapäättäjien kanssa kahdessa seminaarissa keväällä 2026.

Hankkeen ohjausryhmän hyväksymä [loppuraportti](#) on nähtävillä Kuopion kaupungin verkkosivuilla.

Ympäristönsuojelun ja rakennusvalvonnan osalta todettiin, että ne voisivat tulevaisuudessa organisoitua alueellisesti yhdessä. Yhden viranhaltijan yksiköt ja erityisesti yhdistelmävirat nähtiin erittäin suurena riskinä ja niistä tulisi pyrkiä siirtämään isompiin yksiköihin, joissa varmistetaan riittävä osaaminen ja palvelutaso. Hankkeessa ei kuitenkaan tehty näiden osalta selkeää esitystä, koska velvoittavan lainsäädännön valmistelu ministeriössä viivästyi.

Ympäristöterveydenhuollon osalta suositeltiin hankekuntien yhteistä ympäristöterveydenhuollon yksikköä Kuopioon. Kuopion kaupunki pyytää kunnaltanne alustavaa tietoa siitä, onko kuntanne lähdössä mukaan yhteiseen ympäristöterveydenhuollon yksikköön ja valmis aloittamaan sitä koskevan päätöksenteon valmistelun. Mikäli kuntanne on lähdössä mukaan yhteisen yksikön perustamiseen, toivotaanko yhteistoiminnan aloitusta vuonna 2028 vai vuonna 2030.

Pieneläinpäivystys kilpailutetaan vuoden 2027 alussa, jolloin valitaan palveluntuottaja vuosille 2028-2030 (+ optiovuodet).

Kuopion kaupunki pyytää kuntanne antamaan alustavan ilmoituksen ympäristöterveydenhuollon yhteisen toimintayksikön valmisteluun sekä pieneläinpäivystyksen kilpailutukseen osallistumisesta 15.9.2026 mennessä.

Lapinlahden kunnan ympäristöterveydenhuollosta vastaa Siilinjärven kunnan isännöimä ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alue. Siilinjärven kunta tuottaa palvelut Lapinlahden lisäksi myös Kaaville, Tuusniemelle ja Rautavaaralle. Lapinlahdella on sopimus ympäristöterveydenhuollon palvelujen ostamisesta Siilinjärven kunnalta. Siilinjärven kunta on tuottanut palvelut sopimuksen mukaisesti laadukkaasti ja tehokkaasti, joten siksi Lapinlahden kunta ei ole aloitteellinen Siilinjärven kunnan isännöimän ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueen purkamisessa.

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää

LAPINLAHDEN KUNTA	PÖYTÄKIRJA	12/2026	9
--------------------------	-------------------	----------------	----------

Kunnanhallitus	§ 165	31.8.2026
----------------	-------	-----------

lausuntonaan todeta, että Lapinlahden kunta ei ole aloitteellinen Siilinjärven kunnan isännöimän ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueen purkamisessa, eikä siksi osallistu yhteisen ympäristöterveydenhuollon yksikön suunnitteluun, ja

Lapinlahden kunta osallistuu pieneläinpäivystyksen kilpailutuksen voimassa olevan sopimuksen mukaisesti.

Päätös

Kunnanhallitus päätti

lausuntonaan todeta, että Lapinlahden kunta ei ole aloitteellinen Siilinjärven kunnan isännöimän ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueen purkamisessa, eikä siksi osallistu yhteisen ympäristöterveydenhuollon yksikön suunnitteluun, ja

Lapinlahden kunta osallistuu pieneläinpäivystyksen kilpailutuksen voimassa olevan sopimuksen mukaisesti.

Liitteet

- 1 Yhteinen ympäristöterveydenhuollon toimintayksikön aloittaminen

LAPINLAHDEN KUNTA	PÖYTÄKIRJA	12/2026	10
-------------------	------------	---------	----

Kunnanhallitus	§ 166	31.8.2026
----------------	-------	-----------

Lausunto Väyläviraston ohjelmakokonaisuudesta

Kunnanhallitus 31.8.2026 § 166

317/00.04.00/2026

Valmistelija

tekninen johtaja Rami Linna, 040 488 3071, rami.linna@lapinlahti.fi
kunnanjohtaja Henri Ruotsalainen, 040 488 3011, henri.ruotsalainen@lapinlahti.fi

Väylävirasto pyytää lausuntoa väyläverkon ohjelmakokonaisuudesta vuosille 2026–2034 31.8.2026 mennessä.

Tausta

Tavoitteena on, että väyläverkon tulevaisuuden näkymistä on saatavilla aikaisempaa selkeämmin tietoa uuden ohjelmakokonaisuuden myötä. Väyläviraston ohjelmakokonaisuuden muodostavat perusväylänpidon suunnitelma, suunnitteluohjelma, investointiohjelma ja ohjelmakokonaisuuden raportti, jotka toteuttavat valtakunnallista liikennejärjestelmäsuunnitelmaa, eli Liikenne 12 -suunnitelmaa.

Ohjelmakokonaisuuden tavoitteena on lisätä läpinäkyvyyttä, tukea pitkäjänteistä päätöksentekoa ja helpottaa kokonaisuuden hahmottamista päättäjille, sidosryhmille ja kansalaisille. Ohjelmat on laadittu Liikenne 12 -suunnitelman rahoitusohjelman sekä kehys- ja talousarviopäätösten asettamissa rajoissa. Perusväylänpidon rahoitustaso on erittäin niukka, ja väylien kehittämistarpeet ylittävät toteuttamismahdollisuudet moninkertaisesti.

Pyydämme avoimella lausuntopyynnöllä sidosryhmien näkemyksiä Väyläviraston ohjelmakokonaisuudesta vuosille 2026–2034 seuraavien kysymysten kautta. Hyödynnämme sidosryhmien palautteita seuraavan ohjelmakokonaisuuden valmistelussa, joka on jo käynnissä.

Väylävirasto pyytää jatkotyön pohjaksi lausuntoja erityisesti seuraavista asioista:

Toteuttaako ohjelmakokonaisuus mielestänne parhaalla mahdollisella tavalla Liikenne 12 -suunnitelmassa sille asetettuja tavoitteita ja linjauksia?

Perusväylänpidon suunnitelma: onko perusväylänpitoon osoitettu rahoituskohdennettu perustellusti ja vaikutukset kuvattu ymmärrettävästi?

Suunnitteluohjelma: mitä suunnittelukohteita tulisi edistää lähivuosina? Mitä perusteluja näiden edistämiseksi on?

Investointiohjelma: miten muuttaisitte ohjelmaa seuraavan päivityksenyhteydessä sille määritetyn talouskehityksen puitteissa? Millaisia positiivisia vaikutuksia muutoksella saavutettaisiin?

Ohjelmakokonaisuus: miten koette sen, että Väyläviraston ohjelmat esitetään nyt yhtenä kokonaisuutena?

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää
antaa seuraavan lausunnon:

LAPINLAHDEN KUNTA	PÖYTÄKIRJA	12/2026	11
-------------------	------------	---------	----

Kunnanhallitus	§ 166	31.8.2026
----------------	-------	-----------

Toteuttaako ohjelmakokonaisuus mielestänne parhaalla mahdollisella tavalla Liikenne 12 -suunnitelmassa sille asetettuja tavoitteita ja linjauksia? Onko perusväylänpitoon osoitettu rahoitus kohdennettu perustellusti ja vaikutukset kuvattu ymmärrettävästi?

Ylä-Savon osalta suunnitelmakartat ovat tyhjiä. Alueella on merkittävää lihan ja maidon tuotantoa, sekä erittäin merkittävää teollisuutta, huoltovarmuudenkin osalta. Maaseutualueiden osalta on todettu tavoitteeksi nykytason säilyttäminen. Ilman panostuksia nykytasokaan ei kohta toteudu.

Joltain osin ymmärrettävästi väylähankkeet kohdistuvat pääsääntöisesti alueille, joilla asuu eniten ihmisiä. Suomea tulisi kuitenkin tarkastella kokonaisuutena. Monilla harvempaan asutuilla alueilla on Suomen ja sen viennin kannalta merkittävää tuotantoa. Teollinen toiminta ja maatalous eivät kuitenkaan ole jatkossa mahdollisia harvaan asutuilla alueilla, jos kuljetusyhteyksien kunto satamiin heikkenee ja työvoiman liikkuvuudelle luodaan esteitä.

Suunnitteluohjelma ja investointiohjelma: mitä suunnittelukohteita tulisi edistää lähivuosina? Mitä perusteluja näiden edistämiseksi on? Miten muuttaisitte ohjelmaa seuraavan päivityksen yhteydessä sille määritetyn talouskehyksen puitteissa? Millaisia positiivisia vaikutuksia muutoksella saavutettaisiin?

Investointien ja suunnittelun osalta Lapinlahdelle tärkeitä kohteita ovat Nerkoon ohitus Vt 5 rahoituksen edistämien ja Vt 5 Siilinjärvi- Alapitkä tiesuunnitelman edistäminen, sekä Vt 5 liikenteen sujuvoittaminen välillä Lapinlahti-Mäntylähti (mm. hankala risteysalue Vt 5/Asematie), sekä Lapinlahden rautatieaseman puutavaran kuormausalueen siirtäminen pois keskusta-alueelta. Uusien väylähankkeiden lisäksi tulisi panostaa nykyisen valtakunnallisen infrakokonaisuuden ylläpitoon, taloudellisesta tilanteesta huolimatta. Nykyisten väylien kunnon turvaaminen on monilta osin huoltovarmuuden edellytys.

Päätös

Kunnanhallitus päätti

antaa seuraavan lausunnon:

Toteuttaako ohjelmakokonaisuus mielestänne parhaalla mahdollisella tavalla Liikenne 12 -suunnitelmassa sille asetettuja tavoitteita ja linjauksia? Onko perusväylänpitoon osoitettu rahoitus kohdennettu perustellusti ja vaikutukset kuvattu ymmärrettävästi?

Ylä-Savon osalta suunnitelmakartat ovat tyhjiä. Alueella on merkittävää lihan ja maidon tuotantoa, sekä erittäin merkittävää teollisuutta, huoltovarmuudenkin osalta. Maaseutualueiden osalta on todettu tavoitteeksi nykytason säilyttäminen. Ilman panostuksia nykytasokaan ei kohta toteudu.

Joltain osin ymmärrettävästi väylähankkeet kohdistuvat pääsääntöisesti alueille, joilla asuu eniten ihmisiä. Suomea tulisi kuitenkin tarkastella kokonaisuutena. Monilla harvempaan asutuilla alueilla on Suomen ja sen viennin kannalta merkittävää tuotantoa. Teollinen toiminta ja maatalous eivät kuitenkaan ole jatkossa mahdollisia harvaan asutuilla alueilla, jos kuljetusyhteyksien kunto satamiin heikkenee ja työvoiman liikkuvuudelle luodaan esteitä.

Suunnitteluohjelma ja investointiohjelma: mitä suunnittelukohteita tulisi edistää lähivuosina? Mitä perusteluja näiden edistämiseksi on? Miten muuttaisitte ohjelmaa seuraavan päivityksen yhteydessä sille määritetyn talouskehyksen puitteissa? Millaisia positiivisia vaikutuksia muutoksella saavutettaisiin?

Investointien ja suunnittelun osalta Lapinlahdelle tärkeitä kohteita ovat Nerkoon ohitus Vt 5 rahoituksen edistämien ja Vt 5 Siilinjärvi- Alapitkä tiesuunnitelman edistäminen, sekä Vt 5 liikenteen sujuvoittaminen välillä Lapinlahti-Mäntylähti (mm. hankala risteysalue Vt 5/Asematie), sekä Lapinlahden rautatieaseman puutavaran kuormausalueen siirtäminen pois keskusta-alueelta. Uusien väylähankkeiden lisäksi tulisi panostaa nykyisen valtakunnallisen

LAPINLAHDEN KUNTA	PÖYTÄKIRJA	12/2026	12
--------------------------	-------------------	----------------	-----------

Kunnanhallitus	§ 166	31.8.2026
----------------	-------	-----------

infrakokonaisuuden ylläpitoon, taloudellisesta tilanteesta huolimatta. Nykyisten väylien kunnon turvaaminen on monilta osin huoltovarmuuden edellytys.

Liitteet

- 2 Lausuntopyyntö Väyläviraston ohjelmakokonaisuudesta

LAPINLAHDEN KUNTA	PÖYTÄKIRJA	12/2026	13
--------------------------	-------------------	----------------	-----------

Kunnanhallitus	§ 167	31.8.2026
----------------	-------	-----------

Ylä-Savon yhteiset hallitusohjelmataavoitteet 2027

Kunnanhallitus 31.8.2026 § 167

274/00.01.05/2026

Valmistelija

kunnanjohtaja Henri Ruotsalainen, 040 488 3011, henri.ruotsalainen@lapinlahti.fi

Ylä-Savon kunnat ovat valmistautumassa tulevaan vaalivuoteen 2027 yhteisillä hallitusohjelmataavoitteilla. Kevään 2026 aikana on pidetty yhdessä kuntien, elinkeinoelämän ja oppilaitosten kanssa työpaja, jonka pohjalta kuntajohtajien tulevaisuustyöryhmä on yhdessä konsultin kanssa työstänyt tavoiteohjelmaa. Ohjelmanrunkoa käsiteltiin myös YSAOn Yhdessä-verkoston kumppanuuspöydässä toukokuussa. Kuntajohtajien esitys viimeisteltiin 12.6.2026 kokouksessa työpajojen ja palautteiden pohjalta. Lisäksi tavoitteissa on huomioitu Pohjois-Savon liiton maakunnalliset hallitusohjelmataavoitteet, joita kunnissa myös tuetaan.

Hallitusohjelmataavoitteiden teemaksi on nostettu "YLÄ-SAVO - KÄTKÖSTÄ KÄRKEEN" ja tavoitteet kiteytyvät kolmeen kasvuteemaan:

1. Kasvu syntyy ihmisistä
2. Kasvu syntyy luonnonvaroista
3. Kasvu syntyy markkinoille menosta

Teemakohtaiset tavoitteet ovat:

1. Kasvu syntyy ihmisistä teemassa Ylä-Savo tavoittelee:
 - Itä- ja Pohjois-Suomen korkeakoulujen yhteistyötä
 - alueen yritysten kanssa DI- jatekniikan koulutuspolkujen luomiseksi Ylä-Savoon, sekä kohdennettua valtionrahoitusta alueellisiin ohjelmiin.
 - Alueen ammatillisten oppilaitosten toimintaedellytysten kehittämistä erityisesti huoltovarmuuskriittisillä aloilla.
 - Joustavia työperäisen maahanmuuton käytäntöjä ja alueellista päätäntävaltaa, Ylä-Savo ilmoittautuu kansalliseksi kokeilualueeksi.
 - Julkisen TRL 4-7 -rahoituksen vahvistamista, teknologioiden kehittämiseksi innovaatioista valmiiksi ratkaisuiksi.
2. Kasvu syntyy luonnonvaroista -teemassa Ylä-Savo tavoittelee:
 - Alueen elintarvikeklusterin alkutuotannon kannattavuuden parantamista, Yhteisen maatalouspolitiikan (YMP)-rahoituksen ja huoltovarmuusstrategian on tunnistettava Ylä-Savon kansallisesti merkittävä rooli maidon- ja lihan tuotannossa. Kannattavuuden varassa voidaan rakentaa kestävästi myös ruokavientiä.
 - Puhtaan siirtymän investointien aktiivista edistämistä, Ylä-Savossa on merkittävä potentiaali tuuli- ja aurinkovoiman rakentamisessa sekä puhdasta energiaa hyödyntävien investointien vauhdittamisessa.
 - Riittäviä panostuksia luontomatkailun perusinfraan ja reitteihin, kansallispuistot ja retkeilyalueet ovat kansainvälisen elämysliiketoiminnan kasvualusta.
 - Biokaasun käytön lisäämistä ja markkinoita luovaa regulaatiota, kotimainen biokaasu vahvistaa huoltovarmuutta, omavaraisuutta ja pitää energiatuotot kotimaassa
 - Kestävää metsäpolitiikkaa, metsien kestävä käytön mahdollisuus on tärkeä kotimaisen metsäteollisuuden kilpailukyvyllä sekä haja-asutusalueiden työllisyydelle.
3. Kasvu syntyy markkinoille menosta -teemassa Ylä-Savo tavoittelee:

LAPINLAHDEN KUNTA	PÖYTÄKIRJA	12/2026	14
-------------------	------------	---------	----

Kunnanhallitus	§ 167	31.8.2026
----------------	-------	-----------

- Iisalmi-Ylivieska-radan perusparannusta, välityskyvyn parantamista sekä kaluston uusimista, päätetään tarvittavasta rahoituksesta siten, että kohtauspaikat ja raidetekniikka voidaan ajantasaistaa sekä toteuttaajatkokehityksen suunnittelu. Näin kahden TEN-T-käytävän yhdistävänpoikittaisradan potentiaali saadaan täysimääräisesti alueen elinkeinoelämän - ja sosiaalisen liikkuvuuden - käyttöön. Kiskobussiliikenteen käynnistäminen modernilla kalustolla tulee käynnistää
- Savon radan nopeuttaminen, välityskyvyn parantaminen ja kaksiraiteisuuden suunnittelun edistäminen, Savon radan asema Itä-Suomen merkittävänä kuljetusväylänä tulee huomioida hallituksen rahoituspäätöksissä.
- VT5 Siilinjärvi- Iisalmi-Kajaani -osuuden suunnittelun käynnistämistä jaohituskaistojen rahoitusta, osana itäisen Suomen maakuntien yhteistä VT5-kokonaisuutta. Valtaväylästä saadaan täysi ilo ja kannattavuus irti vain, jos se on kunnossa koko matkaltaan.
 - o Rahoituksen edistäminen
 - Valkeinen - Taipale (Nerkoon kohta)
 - o Suunnittelukohteeksi saaminen
 - Siilinjärvi - Alapitkä
 - Soinlahti - Sukeva, erityisesti Linnaportin liittymä
- Alemman asteen tieverkon kunnostusmäärärahojen tason nostoa. Biopohjaisen energian sekä metsäteollisuuden raaka-aineiden sekä maataloustuotteiden kuljetukset sekä sotilaallinen liikkuvuus vaativat toimivaa alemmaa tieverkkoa.

Ylä-Savossa yhdistyy globaali huipputeknologia ja korkean lisäarvon vienti harvaanasutun Suomen luonnonläheisyyteen. Molemmista voi syntyä uutta kasvua - ja Ylä-Savossa veroeurolla on poikkeuksellisen suuri vipuvaikutus. Tiukkoina aikoina panokset on suunnattava oikein. Ylä-Savossa investointi saadaan kannattamaan - todistetusti.

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää

hyväksyä Ylä-Savon yhteiset hallitusohjelmataavoitteet ja

toteaa niiden olevan pääsääntöisesti yhdenmukaiset Lapinlahden kunnan edunvalvontatavoitteiden kanssa.

Päätös

Kunnanhallitus päätti

hyväksyä Ylä-Savon yhteiset hallitusohjelmataavoitteet ja

toteaa niiden olevan pääsääntöisesti yhdenmukaiset Lapinlahden kunnan edunvalvontatavoitteiden kanssa.

Kunnanhallitus katsoo, kuitenkin että Kasvu syntyy markkinoille menosta -teema tulee nostaa ykköseksi.

Liitteet

3 Ylä-Savon edunvalvontaohjelma

LAPINLAHDEN KUNTA	PÖYTÄKIRJA	12/2026	15
--------------------------	-------------------	----------------	-----------

Kunnanhallitus	§ 93	4.5.2026
Kunnanhallitus	§ 168	31.8.2026

Edunvalvontaohjelman tarkistus

Kunnanhallitus 04.05.2026 § 93

Valmistelija

kunnanjohtaja Henri Ruotsalainen, 040 488 3011, henri.ruotsalainen@lapinlahti.fi

Edunvalvontaohjelman tavoitteena on varmistaa, että Lapinlahden ääni kuuluu valtakunnallisessa keskustelussa – erityisesti niissä kysymyksissä, jotka vaikuttavat kunnan elinvoimaan, palveluihin, saavutettavuuteen ja investointimahdollisuuksiin. Ohjelma toimii työkaluna kunnan johdolle, luottamushenkilöille ja viranhaltijoille vaikuttamistyössä.

Ohjelman tulee koota yhteen Lapinlahdelle keskeiset kehittämiskohteet ja edunajamisasiat, joita kunta voi esittää kansanedustajille, ministeriöille ja muille päätöksentekijöille, sekä yhteensovittaa tavoitteitaan sekä Pohjois-Savon maakunnan hallitusohjelmatavoitteiden, että Ylä-Savon yhteisen edunvalvontaohjelman kanssa.

Ohjelma on tarkoitettu eläväksi asiakirjaksi, jota päivitetään tarpeen mukaan. Sen avulla Lapinlahti voi entistä systemaattisemmin ja vaikuttavammin edistää kunnan etua ja kehitystä valtakunnallisella tasolla. Vuoden 2027 eduskuntavaaleihin on aikaa enää noin vuosi, ja siksi edunvalvontatyö tulevan hallitusohjelman tavoitteisiin vaikuttamiseksi on erityisen tärkeää juuri nyt.

Lapinlahden kunnanhallitus 20.10.2025 § 234 kävi evästyskeskustelun Lapinlahden kunnan edunvalvontateemoista ja päätti perustaa työryhmän, johon nimitettiin Harri Väänänen, Ossi Martikainen, Kari Virranta ja kunnanjohtaja Henri Ruotsalainen. Edunvalvontatyöryhmä on kokoontunut 2.2.2026 ja päivitti edunvalvontaohjelmaa seuraavanlaiseksi. Ennen päivitystä kärkeä oli yhteensä 9, minkä koettiin olevan liian monta.

Lapinlahdelle tärkeitä edunvalvottavia asioita on saatu sisällytettyä Pohjois-Savon Maakuntahallituksen 30.3.2026 § 34 hyväksymiin hallitusohjelmatavoitteisiin (mm. saavutettavuuden ja liikenneifran osalta, elinkeinoelämän kehittämistarpeiden osalta, sekä koulutuksen osalta). Myös valmisteilla olevassa Ylä-Savon edunvalvontaohjelmassa on useita Lapinlahdelle tärkeitä elementtejä liittyen mm. VT5:een, elinkeinoelämään ja koulutukseen).

Lapinlahden kunnan edunvalvonnan kärjet:

1. Saavutettavuus ja liikenneinfrastrukturi

Pääväylähankkeiden rahoituksen ja suunnittelun edistäminen/VT5 kehittäminen:

1. Rahoituksen edistäminen VT5 Valkeinen-Taipale (Nerkoon kohta)
2. Suunnittelukohteeksi saaminen VT5 Siilinjärvi–Alapitkä
3. Tien oikaisu ja mäkien leikkaus Mäntylahti-Lapinlahti (Sihvonlahden kohta)

Alempiasteisen tieverkon kunto: erityisesti maaseudun elinkeinoelämän, huoltovarmuuden ja turvallisuuden kannalta. Kohteita esimerkiksi Nerkoonniementie; Suoniemen alueen kehittäminen. Rautavaarantie; Varpaisjärvi-Korpijärvi-väli, Suomen Lantakaasu Oy:n satelliittilaitos.

LAPINLAHDEN KUNTA	PÖYTÄKIRJA	12/2026	16
--------------------------	-------------------	----------------	-----------

Kunnanhallitus	§ 93	4.5.2026
Kunnanhallitus	§ 168	31.8.2026

Rautatieinfrastruktuuri: Raakapuuterminalin siirto pois taajamasta turvallisuuden, meluhaittojen ja liikenteen sujuvuuden lisäämiseksi. Terminalin siirto vapauttaa maa-alueen muuhun käyttöön.

2. Sote-palvelujen turvaaminen

Lapinlahden vuodeosaston säilyminen. (P-SHVA:lla hanke vuodeosaston kehittämiseksi)

Varpaisjärven terveyskeskuksen säilyminen.

Tavoite on turvata lähipalvelujen säilyminen Lapinlahdella, erityisesti lasten, ikääntyneiden ja paljon palveluja tarvitsevien osalta. Edunvalvonta- ja yhteistyö Pohjois-Savon hyvinvointialueen kanssa. Tavoitteena myös työpaikkojen säilyminen ja kuntakonsernin omistamien kiinteistöjen vuokrattuna säilyminen.

3. Elinkeinoelämän kehittäminen ja investointitarpeet

Suoniemen kiertotalousalueen kehittäminen: uusiutuvan energian ja biotalouden investointien edistäminen. Alueen infrastruktuurin parantaminen mukaan lukien Suoniementie ja Linnansalmentien liittymä. Suoniemen alueen kaavan päivitys.

Alapitkän seudun kehittäminen ja teollisuustonttien markkinointi: eritoten suurta sähkökapasiteettia vaativa teollisuus, uusiutuvan energian ja biotalouden investointien edistäminen. Alapitkän alueen kaavan päivitys.

Kunnan taajamien (Kivistöntie, VT5 varsin, Berliini) teollisuustonttien markkinointi ja houkuttelevuuden lisääminen.

4. Koulutus- ja työllisyyspalvelujen turvaaminen

Tavoite on vahvistaa alueen osaamis pohjaa ja työvoiman saatavuutta. Toimenpiteinä mm. Kuopion työllisyysalueen omistajuus ja edunvalvonta työllisyyslautakunnan kautta, sekä yhteistyö oppilaitosten (Sakky, YSAO) kanssa, jatkuvan oppimisen mallit, osaamisen tunnistaminen ja täydennyskoulutus.

5. Valtionosuusuudistus – ns. sote-hännän katkaisu

Tavoite on turvata Lapinlahden kunnan rahoitusasema uudessa valtionosuusjärjestelmässä. Sote-uudistuksen jälkeen Lapinlahden kunta on ollut 20. suurimman sote-leikkauksen valtionosuuksissaan kokenut kunta. Laskennallisesti leikkaus oli -455 euroa per asukas. Sote-erän poistolla valtionosuusjärjestelmästä olisi merkittävästi positiivinen vaikutus Lapinlahden kunnalle. Valtionosuuksien tulee perustua kuntien nykyisiin tehtäviin.

6. Kuntien välinen yhteistyö ja vaikuttaminen

Tavoitteena kunnan aseman vahvistaminen maakunnallisessa ja valtakunnallisessa päätöksenteossa. Strateginen yhteistyö naapurikuntien kanssa (esim. VT5 Valkeinen –Taipale (Iisalmi), Siilinjärvi-Alapitkä) maakunnallisissa ja maakunnallisissa vaikuttamisyhteyksissä. Yhteinen vaikuttamistyö kansanedustajiin ja ministeriöihin.

LAPINLAHDEN KUNTA	PÖYTÄKIRJA	12/2026	17
--------------------------	-------------------	----------------	-----------

Kunnanhallitus	§ 93	4.5.2026
Kunnanhallitus	§ 168	31.8.2026

Esittelijä Kunnanjohtaja

Päätösehdotus Kunnanhallitus päättää

käydä lähetekeskustelun edunvalvontaohjelman päivitystarpeista ja tarvittaessa antaa evästyksiä edunvalvontaohjelman tarkistukseen viranhaltijoille ja työryhmälle

Päätös Kunnanhallitus kävi lähetekeskustelun edunvalvontaohjelman päivitystarpeista ja päätti, että

edunvalvontaohjelmantyöryhmän tulee kokoontua vielä uudelleen tarkentaa ja täydentää ohjelmaa sekä tuoda se sitten kunnanhallituksen käsittelyyn.

Kunnanhallitus 31.8.2026 § 168
401/00.02.01/2025

Valmistelija kunnanjohtaja Henri Ruotsalainen, 040 488 3011, henri.ruotsalainen@lapinlahti.fi

Edunvalvontaohjelman päivityksen puitteissa on tavattu Pohjois-Savon liiton maakuntainsinööri Patrick Hublin, jonka kanssa käytiin keskustelua valtatie 5:n kehittämisen ja Lapinlahden keskustassa sijaitsevan raakapuuterminalin siirtämisestä.

Valtatie 5:n osalta on erittäin tärkeää Valkeinen-Taipale (Nerkoon kohta) rahoituksen edistäminen ja Siilinjärvi–Alapitkä välin suunnittelukohteeksi saaminen. Lisäksi tunnistettiin tärkeäksi liikenteen sujuvoittaminen ja turvallisuuden lisääminen välillä Lapinlahti-Mäntylähti (mm. 60 km/h rajoitusalue hankalan liittymän takia, sekä tien oikaisu ja mäkien leikkaus Sihvonlahden kohdalla). Kohde jatkuu keskeisenä Lapinlahden kunnan edunvalvontakohteena.

Raakapuuterminalin siirto on sidoksissa Sänkimäen raakapuuterminalin kehittämiseen, josta on tehty Traficomien hyväksymispäätös kesäkuussa. Tarkoitus on päätöksen lainvoimaisuuden jälkeen aloittaa ensimmäiset urakat, mm. raakapuuterminalialueen painopenkka. Hankkeen tavoite on olla valmis v. 2028, jonka jälkeen Lapinlahden taajaman raakapuuterminalin siirto voisi toteutua. Kohde jatkuu keskeisenä Lapinlahden kunnan edunvalvontakohteena.

Lapinlahti on ollut mukana viranhaltijavalmistelussa Ylä-Savon edunvalvontasuunnitelman laatimisessa (kts. erillinen pykälä). Lapinlahden kannalta tärkeitä edunvalvottavia asioita (mm. VT5, alempi tieverkko, elintarvikeviennin edistäminen) on saatu sisällytettyä suunnitelmaan ja se on yhdensuuntainen Lapinlahden edunvalvontasuunnitelman kanssa.

Lapinlahden kunnan edunvalvonnan kärjet:

1. Saavutettavuus ja liikenneinfrastruktuuri

VT5 kehittäminen:

1. Rahoituksen edistäminen VT5 Valkeinen-Taipale (Nerkoon kohta). (Tavoitteena päätös seuraavalla hallituskaudella, investointivalmiiden kohteiden osalta pääväyläasetuksen toimeenpano)

Kunnanhallitus	§ 93	4.5.2026
Kunnanhallitus	§ 168	31.8.2026

2. Yleissuunnittelusta tiesuunnitelmaksi VT5 Siilinjärvi–Alapitkä
3. Mäntylahti-Lapinlahti (1. Lapinlahden eteläinen liittymä, 60 km/h pääväyläasetuksen vastainen, osaksi joululahjarahoja, 2. Sihvonlahden kohta)

Elinkeinoelämälle tärkeä vähäliikenteisen tieverkon kunto: erityisesti maaseudun elinkeinoelämän, huoltovarmuuden ja turvallisuuden kannalta. Kohteita 2-3. Nerkoonniementie; Suomen Lantakaasu Oy/Suoniemen alue. Rautavaarantie; Varpaisjärvi-Korpijärvi, Suomen Lantakaasu Oy.

Rautatieinfrastruktuuri: Raakapuuterminalin siirto pois taajamasta turvallisuuden, meluhaittojen ja liikenteen sujuvuuden lisäämiseksi. Terminalin siirto vapauttaa maa-alueen muuhun käyttöön. (Vaikuttaminen viranomaisvalmisteluun liikenne- ja viestintäministeri, Väylä-virasto, yhteys Siilinjärvi-Viinijärvi radan sähköistämiseen, MAL-kohde, maan omistus, yli- tai alikäytävä)

Tietoliikenneverkot: Kiinteät- ja mobiililaajakaistayhteydet (maa- ja metsätalousyrittäjyys, huoltovarmuus, turvallisuus)

2. Sote-palvelujen turvaaminen

Lapinlahden vuodeosaston kehittäminen opetus- ja kuntoutusosastoksi. (poliittinen vaikuttaminen)

Lapinlahden terveyskeskuksen laajan palvelutason säilyttäminen (Lapinlahden terveyskeskuksessa sijaitsevat lääkäri- ja hoitajavastaanotot, kiirevastaanotto, röntgen, laboratorio, mielenterveys- ja päihdepalvelut, seksuaaliterveysneuvola, kotihoito sekä perusterveydenhuollon Lapinlahden osasto), ja

Varpaisjärven terveyskeskuksen perusterveyden palvelujen säilyttäminen (Varpaisjärven terveysasemalla on perusterveydenhuollon ja sosiaalihuollon palveluja).

Edunvalvonta- ja yhteistyö Pohjois-Savon hyvinvointialueen kanssa. Tavoitteena myös työpaikkojen säilyminen ja kuntakonsernin omistamien kiinteistöjen vuokrattuna säilyminen.

3. Elinkeinoelämän kehittäminen ja investointitarpeet

Suoniemen kiertotalousalueen kehittäminen: uusiutuvan energian ja biotalouden investointien edistäminen. Alueen infrastruktuurin parantaminen mukaan lukien Suoniementie ja Linnansalmentien liittymä. Suoniemen kaavan päivitys.

Alapitkän seudun kehittäminen ja teollisuustonttien markkinointi: eritoten suurta sähkökapasiteettia vaativa teollisuus, uusiutuvan energian ja biotalouden investointien edistäminen.

Kunnan taajamien teollisuustonttien markkinointi ja houkuttelevuuden lisääminen. Keskustan kaavan kehittäminen (VR:n nykyinen alue, torin-pankin-kunnanviraston alue).

Kunnalla valmis ja toimiva prosessi erilaisen yritystoiminnan vastaanottamiseen ja sijoittamiseen.

Liikuntahallin valtionrahoituksen turvaaminen ja liikenneturvallisuuden parantamisen ja mahdollisten lähiliikuntapaikkojen rahoitusmahdollisuudet (MAL, EVK, P-SL, OKM).

Kunnanhallitus	§ 93	4.5.2026
Kunnanhallitus	§ 168	31.8.2026

4. Koulutus- ja työllisyyspalvelujen turvaaminen

Tavoite on vahvistaa alueen osaamis pohjaa ja työvoiman saatavuutta. Toimenpiteinä mm. Kuopion työllisyysalueen omistajuus ja edunvalvonta työllisyyslautakunnan kautta, sekä yhteistyö oppilaitosten (Sakky, YSAO) kanssa, jatkuvan oppimisen mallit, osaamisen tunnistaminen ja täydennyskoulutus.

Turvataan kulttuuri- ja luovien alojen toiminta

5. Valtionosuusuudistus – ns. sote-hännän katkaisu

Tavoite on turvata Lapinlahden kunnan rahoitusasema uudessa valtionosuusjärjestelmässä. Sote-uudistuksen jälkeen Lapinlahden kunta on ollut 20. suurimman sote-leikkauksen valtionosuuksissaan kokenut kunta. Laskennallisesti leikkaus oli -455 euroa per asukas. Sote-erän poistolla valtionosuusjärjestelmästä olisi merkittävästi positiivinen vaikutus Lapinlahden kunnalle. Valtionosuuksien tulee perustua kuntien nykyisiin tehtäviin.

6. Kuntien välinen yhteistyö ja vaikuttaminen

Tavoitteena kunnan aseman vahvistaminen maakunnallisessa ja valtakunnallisessa päätöksenteossa. Strateginen yhteistyö naapurikuntien kanssa (esim. Iisalmi: VT5 Valkeinen –Taipale, Siilinjärvi: Pöljä-Alapitkä) maakunnallisissa ja valtakunnallisissa vaikuttamisyhteyksissä. Aktiivisuuden nosto vaikuttamistyössä kansanedustajiin ja ministeriöihin.

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää

käydä lähetekeskustelun edunvalvontaohjelman päivitystarpeista ja tarvittaessa antaa evästyksiä edunvalvontaohjelman tarkistukseen viranhaltijoille tai työryhmälle

Päätös

Kunnanhallitus päätti

käydä lähetekeskustelun edunvalvontaohjelman päivitystarpeista ja tarvittaessa antaa evästyksiä edunvalvontaohjelman tarkistukseen viranhaltijoille ja työryhmälle

LAPINLAHDEN KUNTA	PÖYTÄKIRJA	12/2026	20
-------------------	------------	---------	----

Kunnanhallitus	§ 169	31.8.2026
----------------	-------	-----------

Valtuustoaloite Suomen suurin maitolaituri Lapinlahdelle

Kunnanhallitus 31.8.2026 § 169

272/10.03.02.01/2026

Valmistelija

hallintojohtaja Ulla Nikulainen, 040 488 3211, ulla.nikulainen@lapinlahti.fi

Sosiaalidemokraattien valtuustoryhmä on tehnyt 16.6.2026 valtuustoaloitteen Suomen suurin maitolaituri Lapinlahdelle.

Valtuustoaloitteessa esitetään, että Lapinlahden torialueelle toteutetaan Suomen suurin maitolaituri, joka toimisi esiintymis- ja tapahtumalavana sekä kuntalaisten yhteisenä kohtaamispaikkana. Aloitteen tavoitteena on vahvistaa Lapinlahden maitoperinteeseen liittyvää paikallisidentiteettiä, lisätä torialueen viihtyisyyttä ja käyttöastetta sekä parantaa edellytyksiä tapahtumien järjestämiselle.

Aloitteessa esitetään, että hanke huomioidaan torialueen maisemointi- ja kehittämissuunnittelussa. Samalla selvitetään hankkeen kustannukset, mahdolliset yhteistyökumppanit ja ulkopuoliset rahoitusmahdollisuudet sekä tapahtumatekniikan toteuttamisedellytykset. Tavoitteena on, että mahdollinen toteutus voisi ajoittua vuosille 2027–2028.

Tausta päätösesitykselle:

Kristillisdemokraattien valtuustoryhmä on tehnyt aiemmin kaksi aloitetta vuosina 2020 ja 2022 torialueen kehittämisestä. Vuoden 2022 aloitteen pohjalta perustettiin työryhmä, joka esitti hirsirakenteisen esiintymislavan rakentamista torille, wc:n rakentamista ja torin lähellä olevan tyhjän tontin muuttamista kivituhkapintaiseksi parkkialueeksi. Koko hankkeen kustannusarvio oli 100 000 €, josta lavan osuus oli 20 000 €. Kunnanhallitus päätti kokouksessaan 28.11.2022 § 211, että Investointiosan hankkeisiin ”**Tori, Lapinlahti**” ja ”Toiminnallinen puisto, Hiekkaranta” ei varata rahoitusta vuoden 2023 talousarvioon. Kyseisten hankkeiden osalta selvitetään ulkopuolisen rahoituksen hyödyntävä toteutusmahdollisuus paikallisten järjestöjen vetämänä. Hankkeen toteuttamista hankerahoituksella on selvitetty ja rahoittajat ovat katsoneet, että torin kehittäminen on kunnanperustoimintaa, jota ei rahoiteta avustuksilla. Myös yhdistykset ovat saaneet saman vastauksen.

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja antaa valtuustoaloitteeseen seuraavan vastauksen: Lapinlahden torialueen kehittämistä on selvitetty aiempien valtuustoaloitteiden pohjalta. Selvitystyön yhteydessä on tarkasteltu myös esiintymislavan rakentamista torialueelle. Hankkeen toteuttamiseksi ei ole aiemmin varattu määrärahoja, eikä ulkopuolista rahoitusta ole ollut saatavissa. Aloitteessa esitetty hanke huomioidaan torialueen tulevassa kehittämis- ja maisemointisuunnittelussa, jolloin selvitetään hankkeen toteuttamisvaihtoehdot, kustannukset, mahdolliset yhteistyökumppanit sekä ulkopuoliset rahoitusmahdollisuudet. Lisäksi totetaan, että Lapinlahden torialuetta on tänä vuonna kehitetty, ja alueelle on rakentumassa mm. wc-tilat sekä torialueen valaistusta parannetaan. Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että valtuusto merkitsee annetun vastauksen tiedoksi ja toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

LAPINLAHDEN KUNTA	PÖYTÄKIRJA	12/2026	21
--------------------------	-------------------	----------------	-----------

Kunnanhallitus	§ 169	31.8.2026
----------------	-------	-----------

Päätös

Kunnanhallitus päätti merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja antaa valtuustoaloitteeseen seuraavan vastauksen: Lapinlahden torialueen kehittämistä on selvitetty aiempien valtuustoaloitteiden pohjalta. Selvitystyön yhteydessä on tarkasteltu myös esiintymislavan rakentamista torialueelle. Hankkeen toteuttamiseksi ei ole aiemmin varattu määrärahoja, eikä ulkopuolista rahoitusta ole ollut saatavissa. Aloitteessa esitetty hanke huomioidaan torialueen tulevassa kehittämis- ja maisemointisuunnittelussa, jolloin selvitetään hankkeen toteuttamisvaihtoehdot, kustannukset, mahdolliset yhteistyökumppanit sekä ulkopuoliset rahoitusmahdollisuudet. Lisäksi totetaan, että Lapinlahden torialuetta on tänä vuonna kehitetty, ja alueelle on rakentumassa mm. wc-tilat sekä torialueen valaistusta parannetaan. Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että valtuusto merkitsee annetun vastauksen tiedoksi ja toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Liitteet

- 4 Valtuustoaloite Suomen suurin maitolaituri Lapinlahdelle

LAPINLAHDEN KUNTA	PÖYTÄKIRJA	12/2026	22
-------------------	------------	---------	----

Kunnanhallitus	§ 170	31.8.2026
----------------	-------	-----------

Ilmoitusasiat

Kunnanhallitus 31.8.2026 § 170

Kunnanhallitukselle saatetaan tiedoksi alla luetellut ilmoitusasiat.

1. Iisalmen kaupungin pöytäkirjanote 10.8.2026 §159 Ylä-Savon yhteiset hallitusohjelmataavoitteet 2027
2. Pöytäkirjanote liitteineen 17.8.2026 §127 Siilinjärven kunnan osallistumisesta Green Industrial Villages- hankkeeseen
3. Pohjois-Savon väestömuutostiedot tammi-heinäkuu 2026, Lapinlahden kunnan väestönmuutos -121, väkiluku 31.7.2026 on 8682
4. Pöytäkirjanote 25.8.2026 §34 huonokuntoinen rakennus kiinteistöllä 402-412-24-318
5. Viranhaltijapäätökset ajalta 12.8 - 25.8.2026, joihin kunnanhallituksella on otto-oikeus

Päätösehdotus

Kunnanhallitus merkitsee ilmoitusasiat tiedoksi ja päättää, ettei se käytä otto-oikeutta viranhaltijapäätöksiin.

Päätös

Kunnanhallitus merkitsi ilmoitusasiat tiedoksi ja päätti, ettei se käytä otto-oikeutta viranhaltijapäätöksiin.

LAPINLAHDEN KUNTA	PÖYTÄKIRJA	12/2026	23
--------------------------	-------------------	----------------	-----------

Kunnanhallitus	§ 171	31.8.2026
----------------	-------	-----------

Ajankohtaiskatsaus ja muut asiat

Kunnanhallitus 31.8.2026 § 171

Valmistelija	kunnanjohtaja Henri Ruotsalainen, 040 488 3011, henri.ruotsalainen@lapinlahti.fi Kunnanjohtaja Henri Ruotsalainen antaa kunnanhallitukselle selvityksen olennaisista Lapinlahden kuntaa koskevista ajankohtaisista asioista. Myös kunnanhallituksen jäsenet tai valtuuston puheenjohtajisto toimiessaan kunnan edustajina voivat kertoa ajankohtaisista asioista. Kunnanhallituksen jäsenet voivat myös pyytää tilannekatsausta tai selvitystä haluamastaan asiasta. Asiat, joista kokouksessa kunnanjohtaja esittää tilannekatsauksen: 1. Datakeskushankkeiden ajankohtaiset
Esittelijä	Kunnanjohtaja
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää merkitä tiedoksi
Päätös	Kunnanhallitus päätti merkitä tiedoksi.

LAPINLAHDEN KUNTA	PÖYTÄKIRJA	12/2026	24
-------------------	------------	---------	----

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 164, § 165, § 166, § 167, § 168, § 169, § 170, § 171

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.